

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra De Vonner og Vanner

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 497. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167175930528/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

ville lig fra en forelægning Side i Seiden end denne; og -- det, som er ikke af den Sagt -- hans Forbrydelser strafes i Almindelighed med større Straafthed og mindre Overbærelse end dennes. For meget denne Straafthed bidrager til at befæste en Stands Agtelse i Staten, ligger indelig nok for Sjænen.

Naagletigt er det, at den Land-Officer, der forener Kundskab med Retfærdighed og en usvaffelig Sandet, har samme Næstighed til sine Medborgeres Spjagtelte som den bedste Sp-Officer; men han har ogsaa flere Hindringer at ridders af Sejen. flere Fordomme at kæmpe imod, før end han kan erobre denne Agtelse. Det er tungt for den ærefyrrer Mand at tænke paa, men bliiver ikke des mindredag en Sandhed.

Svarledes Munde jeg nu kunne tro, at nogen værdig Officer havde taget mig denne Sandhed ikke op? At jeg skulde være den eneste, som man ikke vilde taale at høre de Sandheder af, som man uden Fortrydelse hører af andre? For man ikke, en Maaned eller Spjorelsen af denne Komædie, da „Etrægen i Regntungen“ af Vilger indledes, uden mindste Fortrydelse hørte Carl sige: „Jeg er Kavaler og Officer“; og Fernette at svare: „Disse varre! jeg har altid hørt, at man ikke maa tro disse Færrer alt for godt.“ Og videre, naar Carl siger: „Kongen er meget værdig imod mig“, at da Guald svarer: „Haa, talder Te det Maade, saa god jeg, min Sjæl! nok vedt, hvad det er, naar en Gipsfælling bliver Officer med fuld Gage, fordi han maaske har en Substans ved Høne.“ For man nogen Tid hørte Fortrydelse over Digteren Guald, naar han i sit, i mine Tanker usigelig underligt, Ballade Lida, blev findes i Poulens Nytaarsgave for Aaret 1792*) Pag 55, siger:

Al, siger! at om: I den Stridsmand se,
Hvis Kamp kun er Skiftenes Lige!
I fægter! o fægter! I falket se,
I G Slæden forvandles i Slag og Spe:
Saa mangen en dejlig de sege**)

Jeg kunde anfere hundrede Beviser paa, hvorledes endogaa Monarker, af hvis Mund der dog saa ofte udfare dræbende Regttrug, ikke elend have taalt, men endogaa med Fornøjelse hørte Sandheder fremfægtede paa Skulptafsen, hvis Kunddelte paa dem selv de have

*) Gænting findes der herden Komædi, Steds eller Regntungen's Navn paa denne Bog, der i mine Tanker er en fast Sjæl --
Læst i dette Aar, den er lige nu for den kommende Seiden,
Og lige før.

***) Jeg kunde gjerne tilføje her: Han nogen Hundst blev med den Profeten Guald, naar han siger, eller hans Overbærelse lader ham sige, i Kap 10, § 18: Han skal vaansagte som en Hundst.